

Nr 47

Av herr Nyman m. fl., om lokal väderlekstjänst för byggnadsindustrien m. fl. näringsgrenar.

(Lika lydande med motion nr 56 i Andra kammaren)

Under de senaste åren har på försök speciella väderleksrapporter, avsedda för jordbruket, utfärdats för smärre områden och under i allmänhet skördetider. Meteorologerna på en del flygflottiljers väderlekstjänst har utarbetat prognoser för de närmast flottiljen liggande områdena, varvid i synnerhet ett nytt hjälpmedel — väderradar — kunnat tagas i bruk. Användningen av väderradar har visat sig ha sin största betydelse för lokala prognoser med giltighetstid upp till ca 6 timmar och särskilt som komplement till det grundläggande material, som erhålles från väderleksskartor och diagram av olika slag. Större delen av Sverige kan nu avspännas medelst radar vid 12 militära stationer (i de flesta fall flygflottiljer) och en civil station, flygväderlekstjänsten på Arlanda.

1962 väcktes inom riksdagen motionerna I:270 av herr Isacson m. fl. och II:339 av herr Hedin m. fl. med hemställan om en utredning för att utröna de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för användande av väderradarsystem för en utökad lokalt distribuerad väderlekstjänst. Motionerna bifölls av jordbruksutskottet. En av Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut tillsatt arbetsgrupp har avlåtit en skrivelse den 20 maj 1964, som utgör ett delresultat av utredningen i fråga. Arbetsgruppen har för avsikt att återkomma med ett tillägg om lokalt utarbetade prognoser, sedan den tagit del av resultatet av föreslagna fortsatta försöksverksamheter. Erfarenheterna av försöksverksamheten i 6 län sommaren 1963 har varit goda enligt arbetsgruppens delrapport, men några mera vittgående slutsatser av resultatet av försöksverksamheten kan trots detta ej dras emedan materialet anses vara för litet. Arbetsgruppen har därför föreslagit att försöksverksamheten skall fortgå även under 1964, vilket också skett.

I de flesta fall har de lokalt utfärdade prognoserna distribuerats via telefonsvarare, för vilkas kostnader hushållningssällskapen svarat, liksom för ersättning till meteorologer och annan personal vid flygflottilj eller flygvädertjänst när arbetet utförts på fritid. Prognoser har endast lämnats i den utsträckning den ordinarie uppgiften inom flygsäkerhetsorganisationen det medgivit.

Utvecklingen mot regelbundna satellitobservationer, möjligheten att

snabbt utbyta radarbilder, förenklade möjligheter att centralt ställa om telefonsvarare spridda över hela landet, utnyttjande av datamaskin etc. kan om några år medföra övergång till det system, där även kortfristiga prognoser utfärdas centralt. Denna utveckling kan möjligen på lång sikt lösa problem, som redan nu föreligger, att med nuvarande besättning på de lokala väderlekstjänsterna distribuera prognoser.

Det är icke endast jordbruket som har största intresse av en lokal väderleksprognos utan även andra näringsgrenar, t. ex. byggnadsindustrien, transportväsendet (skeppsstuverier, hamnar, vägförvaltningar, industriernas transportavdelningar, gatukontor etc.) och över huvud taget allt arbete, som är beroende av vädret. Icke sällan vänder sig redan nu olika företag och arrangörer för större utomhusarrangemang till den militära väderlekstjänsten för upplysning om den lokala väderlekssituationen. Många företag skulle gärna vilja köpa sådana tjänster, vilket nu icke är möjligt med undantag av de kontraktssuppgörelser som skett mellan hushållningssällskapen och väderlekstjänsterna vid vissa flygflottiljer i samband med en försöksverksamhet.

En utvidgad lokal väderlekstjänst, som kunde utnyttjas av såväl jordbruket som näringslivet och övriga intressenter mot vederlag, skulle vara rationellt och ekonomiskt. Samtidigt skulle den militära väderlekstjänstens beredskap kunna förstärkas.

Med hänvisning till vad som framförts i motionen får vi hemställa, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att de tekniska, ekonomiska och administrativa förutsättningarna för en utökning av för jordbruket på försök prövad lokal väderlekstjänst utredes att gälla även andra yrkesområden, t. ex. byggnadsindustrien, transportväsendet m. fl.

Stockholm den 20 januari 1965

Sven Nyman

Tore Billman

Thorsten Larsson

Axel Kristiansson